

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/153/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523201417
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8523201417.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. E., t. č. Centrum pre deti a rodiny Sečovce, Štúrova 535/2, Sečovce, zast. kol. opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: matky - F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. E. a otca- G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. E., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odboru sociálnych vecí a rodiny, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e Centru pre deti a rodiny Sečovce, Štúrova 535/2, Sečovce, odovzdať mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale byt. C. XX, D. E., t. č. Centrum pre deti a rodiny Sečovce, do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínec, Kláštorá 2, Podolínec.

II. Súd u k l a d á navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa zabezpečiť okamžité umiestnenie maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.X.XXXX do Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínec, Kláštorá 2, Podolínec.

III. Súd u r č u j e navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa lehotu na podanie návrhu vo veci samej, a to o nariadenie ústavnej starostlivosti, v lehote do 21.12.2023, kde účastníkmi konania budú navrhovateľ, mal. dieťa a rodičia mal. dieťaťa.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej ÚPSVaR), podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd nariadil terajšiemu zariadeniu, kde je maloletá umiestnená, odovzdať mal. A. B., nar. XX.X.XXXX do Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínec, Kláštorá 2, Podolínec.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že mal. A. B., pochádza z matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, otca G. B., nar. XX.X.XXXX. Spisovú dokumentáciu mal. detí B. tunajší úrad vedie od októbra 2012 z dôvodu žiadosti pediatričky o prešetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine. Pri prešetrení v rodinnom prostredí boli zistené nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o mal. deti. Rodina je dlhodobo monitorovaná z dôvodu stále sa opakujúcich nedostatkov v zabezpečovaní výchovy, výživy, hygieny a zdravotnej starostlivosti, z dôvodu neplnenia povinnej školskej dochádzky u mal. detí. Je zaradená do Inštitútu osobitného príjemcu.

Mal. A. B. je dieťaťom, ktoré sa stalo obeťou sexuálneho zneužívania, u ktorého tunajší úrad dospel k záveru, že sa ocitlo v takej situácii, ktorá ohrozovala jeho zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin a preto bolo potrebné v záujme dieťaťa umiestniť ho do zariadenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu. Tunajší úrad pre dieťa zabezpečil pridelenie miesta v CDR Sečovce, ktoré vykonáva

opatrenia pobytovou formou v skupine so špecializovaným programom – špecializovaná skupina so syndrómom CAN.

Po sexuálnom zneužití maloletej, jej rodičia pri pohovore dňa 02.03.2023 uviedli, že neveria, že to tak bolo. A. si všetko vymyslela. A. ich sklamala. Mali ju radi a ona to urobila. Matka dôrazne uviedla, že sa o ňu nechce starať, nechce, aby sa vrátila domov.

Rozsudkom č.k. 4P/45/2023 zo dňa 23.5.2023, právoplatne 22.6.2023, Okresný súd Stará Ľubovňa odňal maloletú A. z osobnej starostlivosti matky F. B. a to najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a nariadil mal. A. B. pobyt v Centre pre deti a rodiny Sečovce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu.

Tunajší úrad vypracoval plán výkonu výchovného opatrenia, na ktorom sa podieľali zainteresované subjekty a to ÚPSVR Stará Ľubovňa, Mesto Stará Ľubovňa, CDR Sečovce a rodičia maloletého dieťaťa. Plán výkonu výchovného opatrenia bol pravidelne každé dva mesiace vyhodnocovaný.

Na základe odporúčania tunajšieho úradu bola rodine ponúknutá aj možnosť spolupráce s CDR Spišská Belá. Práca s rodinou bola celé obdobie zameraná na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností, mobilizáciu zdrojov rodiny v prospech eliminácie problémov prejavujúcich sa v zanedbávaní starostlivosti a výchovy mal. detí, ktoré žijú v spoločnej domácnosti s rodičmi. Vo svojej záverečnej správe zo dňa 9.10.2023 CDR Spišská Belá uvádza, že rodina sa so zariadením snažila spolupracovať. Rodine, najmä matke, bola poskytovaná podpora v zodpovednom prístupe k starostlivosti o mal. deti. Matka pri posledných stretnutiach neudávala problémy so starostlivosťou či výchovou detí. Ohľadom mal. dcéry A. sa matka vyjadrovala, že je jej lepšie v zariadení, kde práve je, ako by jej bolo v domácom prostredí.

V aktuálnej správe Centra pre deti a rodiny Sečovce zo dňa 20.11.2023 sa uvádza, že mal. A. v školskom roku 2023/2024 navštevuje 5. ročník Špeciálnej základnej školy v Sečovciach. Je vzdelávaná podľa variantu „B“ špeciálnej základnej školy. Na odporúčanie ŠZŠ absolvovala rediagnostické vyšetrenie CPP v Trebišove. Dieťa sa v škole a na skupine dobre zadaptovalo. Školu maloletá navštevuje rada, teší sa na učiteľov a spolužiakov. Na skupine rešpektuje vychovávateľov a odborný tím. V rámci skupiny sa zapája aj do aktivít, najradšej keď sa spieva alebo tancuje. Je v zdravotnej starostlivosti pediatickej ambulancie MUDr. Ihnacikovej v Sečovciach, kde absolvovala pediatickú preventívnu prehliadku a očkovanie proti chrípke. Navštevuje aj pedopsychiatrickú ambulanciu MUDr. Maďarovej v Trebišove, v ktorej jej stanovili dg. Zmiešané poruchy správania a emócií, Duševná zaostalosť stredne ťažká s poruchami správania. Bola jej predpísaná adekvátna medikamentózna liečba. Matka sa od umiestnenia v centre s maloletou A. telefonicky nekontaktovala a neuskutočnila sa ani návšteva maloletej v centre. Raz ju telefonicky kontaktoval strýko. Mal. A. je raz do mesiaca v telefonickom kontakte s tetou H. I.. Návšteva rodinných príbuzných mal. A. sa v zariadení od umiestnenia neuskutočnila.

Na prípadovej konferencii zainteresované subjekty zhodnotili doterajší pobyt dieťaťa v zariadení. Hlavným cieľom sociálnej práce s dieťaťom bolo zníženie dopadu traumatizácie a stabilizácia duševného prežívania. CDR Sečovce uvádza, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Zároveň odporúča zabezpečiť mal. dieťaťu harmonické prostredie s dbaním na pravidelné pevné stanovenie hraníc a dodržiavanie pravidiel. Zapájať dieťaťa do každodenných činností a aktivít. Oceňovať dieťa za úspech a dávať mu spätnú väzbu. U mal. A. je potrebné vytvárať bezpečné prostredie, stabilné a akceptujúce prostredie pre jej zdravý sociálny, psychický a fyzický vývin.

Pre odmietavý postoj matky na základe odporúčania tunajšieho úradu bolo do práce s rodinou zapojené Centrum pre deti a rodiny Sabinov na vykonávanie ambulantných a terénnych opatrení metódou stretnutia rodinného kruhu (SRK). Tunajší úrad odporúčal, aby pracovník tímu pre stretnutie rodinného kruhu vykonával opatrenia na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. Práca s rodinou má byť zameraná na odbornú pomoc pri nastavení vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom maloletého dieťaťa, pomoc v oblasti obnovenia kontaktu rodičov a maloletého dieťaťa, zosieťovanie širšej rodiny v prípade pretrvávajúceho odmietania maloletej rodičmi a pomoc rodičom pri spracovaní vzniknutej situácie v súvislosti s odsúdením brata maloletej.

Centrum pre deti a rodiny Sabinov uviedlo, že rodičia súhlasia so stretnutím a prijatím pomoci. Blízka rodina deklarovala, že sa zúčastnia SRKu a budú nápomocní pri výchove mal. A., resp. sú ochotní si ju vziať na krátkodobé pobyty v ich domácnosti. CDR Sabinov s rodinou naďalej pracuje na základe odporúčania.

Tunajší úrad zistil, že u matky pretrváva odmietavý postoj k návratu maloletej do rodinného prostredia. Matka sa vyjadriala, že maloletú A. doma nechce, nemá ju rada a odmieta sa o ňu starať. Ďalej uviedla, že tunajší úrad má hľadať A. iné zariadenie.

Z vyššie uvedených dôvodov tunajší úrad opakovane dospel k záveru, že maloleté dieťa sa ocitlo v takej situácii, ktorá ohrozuje jeho zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin.

Uvedené skutočnosti nie sú v záujme mal. dieťaťa, a preto navrhujú, aby súd dočasne upravil pomery na strane maloletého dieťaťa a nariadil neodkladné opatrenie.

3. Zároveň predložil rodný list mal. dieťaťa a potvrdenú rezerváciu miesta v DD sv. Klementa Hofbauera, Podolínec pre mal. dieťa.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/153/2023-11 zo dňa 13.12.2023 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 367 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

12. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevyklučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejme podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Z podaného návrhu a listinných dôkazov súd zistil, že maloletá A. B. je dieťaťom rodičov F. B. a G. B.. O dieťa nebolo zo strany rodičov riadne postarané, preto bolo v decembri 2013 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Následne Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/118/2016 zo dňa 19.10.2016 súd rozhodol tak, že ustanovil maloletej A. B., nar. X.X.XXXX, poručníka v osobe

starej matky J. B., nar. XX.X.XXXX, ktorá mala maloleté dieťa vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok.

14. Vo veci mal. dieťaťa rozhodol tunajší súd uznesením č.k. 2P/39/2022 dňa 7.6.2022 tak, že dočasne odňal mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D. E. z osobnej starostlivosti jej rodičov a nariadil malotej po byt v zariadení Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínec za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa na obdobie 6-tich mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2022.

15. Stará matka dňa XX.X.XXXX zomrela, a preto súd rozsudkom č.k. 2P/5/2023-29 zo dňa 6.3.2023 zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky a otca mal. dieťaťa zaviazal povinnosťou platiť na jej výživu sumou 32,11 eur mesačne.

16. Na základe podaného návrhu súd následne rozhodol neodkladným opatrením č.k. 4P/22/2023 zo dňa 13.3.2023 tak že:

I. Súd dočasne odníma mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D. E. z osobnej starostlivosti matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D. E., a to najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a nariaďuje mal. A. B., nar. XX.X.XXXX pobyt v Centre pre deti a rodiny Sečovce, Štúrova 535/2, 078 01 Sečovce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu.

II. Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Mestom Stará Ľubovňa a Centrom pre deti a rodiny Sečovce, ktoré zabezpečuje odbornú starostlivosť mal. dieťaťu a po uplynutí lehoty zhodnotí jeho účinnosť a efektivitu.

III. Súd ukláda matke mal. A. B. povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Sečovce a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

20. Naposledy súd rozhodol vo veci mal. A. rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/45/2023 dňa 23.5.2023, právopl. 22.06.2023 tak, že dočasne odňal mal. dieťa z osobnej starostlivosti matky a to najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku a nariadil mal. A. pobyt v Centre pre deti a rodiny Sečovce za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu.

17. T.č. je teda mal. A. umiestnená v CDR Sečovce. Matka dieťa od jeho umiestnenia v zariadení nekontaktovala žiadnym spôsobom. Hlavným cieľom sociálnej práce s dieťaťom bolo zníženie dopadu traumatizácie a stabilizácia duševného prežívania. CDR Sečovce uviedlo, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Zároveň odporúča zabezpečiť mal. dieťaťu harmonické prostredie s dbaním na pravidelné pevné stanovenie hraníc a dodržiavanie pravidiel. U mal. A. je potrebné vytvárať bezpečné prostredie, stabilné a akceptujúce prostredie pre jej zdravý sociálny, psychický a fyzický vývin.

Pre pretrvávajúci odmietavý postoj matky na základe odporúčania tunajšieho úradu bolo do práce s rodinou zapojené Centrum pre deti a rodiny Sabinov. Matka sa vyjadrila, že mal. A. doma nechce a odmieta sa o ňu starať, z čoho vyplýva, že mal. dieťa sa ocitlo v situácii, ktorá ohrozuje jeho zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin.

Súd po preskúmaní podaného návrhu dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov mal. dieťaťa v jeho najlepšom záujme, a to jeho odovzdaním do starostlivosti DD Podolínec, nakoľko dňom 22.12.2023 dieťaťu pobyt v zariadení CDR Sečovce končí.

18. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele“) ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

19. V súlade so znením § 30 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately súd uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého dieťaťa do starostlivosti určeného zariadenia. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že navrhnuté vhodné zariadenie sa nachádza mimo miesta bydliska maloletého dieťaťa.

20. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

21 . Zároveň v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP súd určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej, a to o nariadenie ústavnej starostlivosti, nakoľko u dieťaťa už bolo výchovné opatrenie nariadené opakovane.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).